

FÖRÄNDRINGAR I GRUNDREGLERNA 2009-01-01

Den första januari 2009 träder SKK:s nya grundregler i kraft. Under 2008 har reglerna varit föremål för granskning och till viss del omarbetning i framför allt Uppfödar-och Kennelkonsulentkommittén och Avelskommittén och i slutet av året fastställdes de av Centralstyrelsen.

Vi ska här nedan göra en genomgång av *de förändringar* som skett i respektive avsnitt. Ändringarna är i fet stil.

1. ALLMÄNT

Det åligger varje medlem i SKK-organisationen

*1:1 att behandla och vårda hundar och **andra djur** väl i enlighet med såväl beprövad erfarenhet som gällande djurskyddslagstiftning och regler utfärdade med stöd av lagstiftningen. Detta innebär att någon befogad anmärkning mot **djurhållningen** inte ska kunna göras av myndighet eller av SKK auktoriserad kennelkonsulent.*

Paragrafen inskränker sig inte längre till enbart hundar. En person som är medlem i SKK ska ta hand om sina samtliga djur på ett bra sätt. Hästar, lantbrukets övriga djur, katter, smådjur – det gäller dem alla. Vanvård av andra djurslag än hund har av bl a SKK:s Disciplinnämnd (DN) bedömts vara ett brott mot SKK:s mål och syften.

*1:3 att handla och uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer **och att inte uttala sig nedsättande om enskild medlem.***

Behovet av ovanstående skrivning har tilltagit under senare år i samband med det ökade antalet hemsidor, chatsidor och diverse forum på Internet, men texten gäller generellt. Från SKK:s sida är man dock medveten om att den svåra balansgången mellan det fria ordet och förtälet, och att det emellanåt kan vara svårt att dra en klar gräns var det ena slutar och det andra tar vid.

*1:4 att **i anslutning till** prov, utställning eller tävling inte agera på sådant sätt att det påverkar andra hundars chanser till rättvis bedömning och att inte heller uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.*

Tidigare har DN tolkat regeln som att förseelsen måste ha skett på själva tävlingsdagen. Det innebär att det har varit svårt att få rätsida på de ärenden där medlemmar t ex på ett oacceptabelt sätt kritiserat funktionärer i förberedelsearbetet inför prov. Nu vidgas innebörden och omfattar en längre tidsperiod. Med formuleringen ” i anslutning till” avses dagar, eventuellt någon eller några veckor.

*1:5 att **aldrig anlita bulvan eller själv agera som sådan genom att registrera valpar i annans eller eget namn/kennelnamn då den egentliga uppfödaren är annan person samt att inte anlita återförsäljare eller själv agera som sådan vid försäljning eller köp av hund.***

Paragrafen är en sammansmältning av de tidigare reglernas 3:8 och 3:9. Skrivningen har bytt plats i reglementet och omfattar nu ”varje medlem” istället för som tidigare ”varje uppfödare”.

2. AVELSETIK

Avelsetik utgör grundreglernas andra avsnitt. Under denna rubrik återfinnes de några av reglernas mest omfattande förändringar. Avelsetiken har därtill fått en delvis ny introduktion. Från Avelskommitténs sida upplevde man ett behov av en inledande, generell formulering som innefattar den övergripande målsättningen för avelsarbetet inom organisationen.

Hundavel ska bedrivas på ett sådant sätt att det befrämjar avkommans hälsa och välbefinnande. Varje medlem som upplåter sin hund till avel ska vara väl förtrogen med SKK:s avelspolicy samt med rasens standard, provbestämmelser, registreringsbestämmelser och rasspecifika avelsstrategi. Det åligger varje medlem i SKK-organisationen:

2:3 att till avel endast använda hundar som inte har allvarlig sjukdom/funktionshinder och som har ett gott och för rasen typiskt temperament. Hund som uppvisar beteendestörning i form av överdrivna rädlereaktioner eller aggressivt beteende i oprovocerade eller för hunden vardagliga situationer ska inte användas i avel.

att i avelsarbetet undvika parningskombination som utifrån tillgänglig information ökar risken för allvarlig sjukdom/funktionshinder hos avkomman.

Texten har kortats och disponerats om och delar av det tidigare innehållet har formulerats som egna paragrafer. Omskrivningen är en konsekvens av den alltmer omfattande användningen av DNA-tester och inför utvecklingen av index för beräkning av avelsvärde ifråga om exempelvis höftleders status.

2:4 att som ägare av avelshund följa SKK:s hälsoprogram. För raser med krav på veterinärmedicinskt/genetiskt undersökningsresultat och/eller genomförd mentaltest/mentalbeskrivning/prov ska giltigt intyg om detta finnas för avelshundarna före parningstillfället.

Denna paragraf har utökats till innehållet och texten inkluderar numera DNA-tester. I sin helhet är den mer precis än den tidigare skrivningen. Vikten av att erforderliga intyg ska finnas före parning kan inte nog understrykas. Under 2007 saknade en eller båda föräldrarna till 227 kullar obligatoriska intyg. Detta innebär att de aktuella uppfödarna riskerar att bli föremål för disciplinär prövning.

2.5 att inte använda hund i avel som vid DNA-test visat sig vara bärare av dubbla anlag för allvarlig sjukdom med recessiv nedärvning. Hund som visat sig vara bärare av enkelt anlag för allvarlig sjukdom med recessiv nedärvning får användas i avel men endast i kombination med genetiskt/hereditärt friförklarad hund och under förutsättning att detta inte står i strid med gällande hälsoprogram.

En helt ny paragraf som tillkommit utifrån de senaste årens explosiva utveckling av DNA-tester. Flera hälsoprogram har omarbetats utifrån möjligheten att molekylärgenetiskt testa om hundar är anlagsbärare av ett specifikt defektanlag. Paragrafen gör det i vissa fall möjligt att använda anlagsbärare i aveln, vilket teoretiskt innebär att avelsbasen inom en population inte onödigtvis behöver inskränkas.

2:6 att till avel endast använda hund som kan fortplanta sig på ett naturligt sätt. Används artificiell insemination (AI) trots avsaknad av dokumenterad avelsförmåga ska respektive ansvarig AI-veterinär intyga att hanhunden och tiken inte bedöms ha nedsatt könsdrift eller oförmåga till normal parning.

AI ska ske enligt de föreskrifter som gäller i landet där insemineringen görs men får aldrig utföras av annan än legitimerad veterinär. I Sverige krävs att veterinären har Jordbruksverkets tillstånd att utföra insemineringar.

Svensk lagstiftning för artificiell insemination slår fast att endast veterinärer med särskild behörighet får utföra insemineringen. För att få denna behörighet genomgår veterinären ifråga en särskild utbildning. En lista på s k AI-veterinärer finns på SKK:s hemsida.

3. UPPFÖDARETIK

Det åligger varje uppfödare i SKK-organisationen:

3:3 att inte i avel använda hanhund/tik förrän vid den ålder då hunden uppvisar en vuxens individs fysiska mognad och beteende.

att inte para en tik vid för hög ålder. Här bör rasspecifika hänsyn tas.

Den tidigare skrivningen löd ”att inte låta para tik vid för låg eller för hög ålder” och uppfattades av många som alltför otydlig. Uppfödar- och kennelkonsulentkommittén, UKK, har fått ett flertal frågor genom åren om hur paragrafen skulle tolkas. Med tanke på hur olika våra hundraser utvecklas och mognar, och deras varierande livslängd, är det svårt att formulera en paragraf med allmän giltighet. Fortfarande kommer det finnas anledning att hänvisa till respektive specialklubbs rekommendationer. Dessutom ska gällande lagstiftning beaktas som säger att en tik inte får paras förrän tidigast vid 18 månaders ålder.

3:4 att inte låta tik föda fler än fem valpkullar. Om en tik får två valpkullar inom 12 månader ska tiken sedan ges minst 12 månaders vila före nästa valpning. Tik över sju år ska vila minst 12 månader mellan sina kullar.

Tidigare formulering lämnade utrymme för att låta också en äldre tik få valpar två gånger under en tolv månadersperiod. UKK anser att det är oetiskt, och har därför valt att tillföra en mening till paragrafen i avsikt att skydda tikar över sju år från alltför hårt utnyttjande i aveln.

3:6 att se till att valp före försäljning har en miljö som gynnar den fysiska och mentala utvecklingen samt en god socialisering med såväl människa som hund.

Paragrafen har skrivits om och man har valt att betona vikten av att små valpar har möjlighet att socialiseras på ett bra sätt under tiden hos uppfödaren. Den tidigare skrivningen om att ”Valpar ska ha möjlighet att umgås med tiken tills de är minst 8 veckor gamla” har utgått i och med att syftet, en god social utveckling, täcks in också av den nya formuleringen. Dessutom understryks vikten av att uppfödaren umgås med sina valpar och ger dem en god start i livet i kontakten med människor. Paragrafen torde göra det omöjligt för uppfödare att hålla valpkullar på annan plats än i hemmet, eller i mycket nära anslutning därtill.

Paragraferna 3:8, 3:9 utgår och ersätts av 1:5.

4. FÖRSÄLJNING, LEVERANS OCH ÖVERLÅTELSE

Från att tidigare ha omfattat ”varje medlem” är detta avsnitt numera riktat mot uppfödarkåren. Man har gjort bedömningen att eftersom hela avsnittet avser reglering av uppfödarsituationen blir konsekvenserna orimliga om de ska omfatta en enskild medlem som, utan att vara uppfödare, säljer en hund. Lydelsen är nu:

*Det åligger varje **uppfödare** i SKK-organisationen:*

*4:1 att vid överlåtelse av hund **mot ersättning** alltid upprätta överlåtelsehandling med av SKK fastställt innehåll.*

Utifrån den tidigare skrivningen kunde det tolkas som att det förelåg krav på att upprätta skriftliga avtal även för den som skänkte eller på annat sätt överlät en hund utan ersättning. UKK och CS har efter diskussion kommit fram till att det inte är skäligt att man i en sådan situation riskerar att handla i strid mot grundreglerna om man inte upprättar ett skriftligt dokument. Paragrafen har därför fått ovanstående förtydligande.

Från SKK:s sida är man medveten om att grundreglerna, som all regeltext, kommer att ge upphov till frågor och behov av uttolkning. En arbetsgrupp är tillsatt som kontinuerligt kommer att behandla de frågeställningar som uppstår och på så vis omsätta grundreglernas skrivningar i praktiken. Arbetsgruppens uttolkningar kommer att granskas av Kennelklubbens kommittéer (då olika delar av grundreglerna hanteras av olika kommittéer), Centralstyrelsen och Disciplinnämnden innan de fastställs.